

TESTUL 3

1.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din fraza: „În zori, de-abia trezită, tu suferi, soră dragă,/ Înfricoșată încă de ce văzuși în vis.”

a.- PP + CZ; c.t., adverb de timp + adjectiv în vocativ, fără funcție sintactică + c.cz., pronume relativ + c.loc, substantiv;

b.- PP + CT + CI; c.m., locuțiune adverbială + adjectiv în vocativ fără funcție sintactică + c.d., preonume relativ + c.t., substantiv;

c.- PP + CP; c.m., locuțiune adverbială + atribut adjectival, adjectiv în vocativ + c.d., pronume relativ + c.t., substantiv.

2.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțul: *Blocul în fața căruia te-ai așezat a fost construit demult*, este corectă în varianta:

a.- atribut substantival prepozițional + atribut pronominal + predicat verbal în construcție pasivă + c.timp, adverb de timp;

b.- c.loc, pronume relativ în genitiv precedat de locuțiunea prepozițională specifică genitivului+predicat verbal în construcție pasivă+c.t., adverb de timp;

c.- c.loc dezvoltat format din substantiv în acuzativ și pronume relativ + predicat nominal + c.t., adverb de timp.

3.- Felul propozițiilor și predicatul din fraza: *Ce era mai greu de explicat era că, din ziua când avusesem discuția menită a hotărî să ne despărțim, ea nu mai era deloc capabilă să se mențină în afacere.*

a.- SB + PP + PR + AT + CD + CP; era de explicat = p.n.+ era = p.n.i + avusesem = p.v. + să ne despărțim = p.v.+nu era capabilă = p.n. + să se mențină = predicat verbal;

b.-SB + PP + SB + CT + CD + CD + CD; era mai greu = p.n. + era = p.v. + avusesem = p.v. + a hotărî =p.v. + să despărțim = p.v. + nu mai era deloc = p.n. + să se mențină = p.v.;

c.- SB + PP + PR + AT + CD + CD + CD; era mai greu = p.n. + era = p.n.i. + avusesem = p.v. + a hotărî = p.v. + să ne despărțim = p.v. + nu mai era capabilă = p.n. + să se mențină = p.v.

4.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din fraza: *Cu toate că avea chef de bucluc, ce se citea pe fața lui, nu mă putui opri să mă simt atras de acest om plin de viață.*

a.- CV + AT + PP + CP; ce = subiect, pronume relativ + (a mă) opri = c.d., verb la infinitiv, construcție reflexivă + plin de viață = atribut adj., loc. adjectivală;

b.- CV + AT + PP + CD + CD; ce = c.d., pronume relativ + opri = p.v. + plin = atribut adjectival, adjectiv + de viață = atribut substantival prepozițional;

c.- CV + CD + PP + CD + CP; ce = subiect, pronume relativ + opri = p.v. + plin de viață = atribut adjectival, locuțiune adjectivală.

5.- Propozițiile din exemplul: *Prea mare-i furtul ca să țip, deși doare.*, sunt:

a.- PP + AT + CV;   b.- PP + CNS + CV;   c.- PP + CS + CV.

- 6.- Felul subordonatei introdusă prin când și felul predicatelor din enunțul: *Ea îi răspunse că nu e prima oară când el îi propunea astfel de lucruri.*
 a.- PP + CD + CT; două predicat verbale și un predicat nominal;
 b.- PP + CD + CD; idem; c.- PP + CD + SB; trei predicat verbale.
- 7.- În textul: *Își putea pune problema dacă are să se întâmple acest lucru.*, predicatelor sunt în varianta: a.- își putea, are să se întâmple;
 b.- își putea pune, are, să se întâmple; c.- putea, are să se întâmple.
- 8.- Alegeți varianta în care există adjective pronominale: 1.- *Să ai grijă de tine însuși.* 2.- *Nu trec pe dinaintea sa.* 3.- *Casele acestea trebuie reparate.* 4.- *E admirabilă femeia care trece.* 5.- *Din cauza noastră ați întârziat.* 6.- *Sunt oameni aceia care te lasă?*
 a.- 1, 2, 3, 5, 6; b.- 1, 2, 3, 4, 5, 6; c.- 1, 2, 3, 5.
- 9.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din fraza: *Și ceea ce mă impresiona cu deosebire nu erau analogiile de situație, ci insistența lor.*
 a.- PP + SB + SB; ceea ce = c.d., pronume relativ compus + analogiile = nume predicativ;
 b.- PP + PR + PP; ceea ce = subiect, pronume relativ compus + analogiile = subiect, substantiv;
 c.- PP + SB + PP; ceea ce = subiect, pronume relativ compus + analogiile = nume predicativ.
- 10.- Sensul cuvântului a deroga este: a.- a ruga insistent;
 b.- a se abate de la o lege; c.- a anula o lege, o cerere.
- 11.- Fac parte din fondul principal lexical cuvintele;
 a.- ajutor, neom, papă-lapte, fiindcă; b.- avea, avut, avere, habar, bunăstare;
 c.- bine, obraz, dormi, foame, bun.
- 12.- Acordul numelui predicativ cu subiectul este corect în varianta: 1.- *Trandafirii și garoafele sunt frumoși(a)/ frumoase(b).* 2.- *Lalelele și liliacul sunt albi(a)/ albe(b).* 3.- *Munții și dealurile sunt ninși(a)/ ninse(b).* 4.- *Femeile și bărbații sunt înalți(a)/ înalte(b).*
 a.- 1 b, 2 a, 3 a, 4 b; b.- 1 b, 2 b, 3 b, 4 a; c.- 1 a, 2 a, 3 b, 4 a.
- 13.- Analiza cuvintelor subliniate din enunțul: *Plăcut e la vorbă și toate pare a le spune bine.*, este corectă în varianta:
 a.- nume predicativ, adjectiv provenit din participiu + c.prep., substantiv + subiect, adjectiv substantivizat + verb copulativ;
 b.- nume predicativ, adjectiv participial+c.prep., substantiv+c.d., adjectiv substantivizat+predicat verbal, verb predicativ impersonal, construcție reflexivă;
 c.- c.m., verb la participiu + c.prep., substantiv + c.d., pronume nehotărât + verb predicativ, predicat verbal.
- 14.- Sensul cuvântului omnivor este:
 a.- carnivor; b.- care mănâncă orice; c.- canibal.
- 15.- Felul propozițiilor din fraza: *Timpul îi era parcă-i venea să zboare ca pasărea la cuibul ei.* a.- PP + CM + SB; b.- PP + SB + SB; c.- PP + PR + SB.
- 16.- Felul propozițiilor din fraza: *Vru să spună ceva, pesemne să destăinuie acea idee care îi copleșise sufletul, dar fu anunțat să plece urgent.*

a.- PP + CD + AP + SB + AT + PP + CP;

b.- PP + CD + PP + AT + PP + CP;

c.- PP + CD + PP + SB + AT + AT + CD.

17.- Felul propozițiilor din fraza: *Pentru dumneata voi nesocoti porunca, deși mi-ar fi drag să stai cu mine aici cât mai mult.* a.- PP + CV + CD;

b.- PP + CV + SB;

c.- PP + CV + CI.

18.- Predicatele și funcția sintactică a adverbelor din enunțul: *Dar nu era greu de lămurit care erau bine și care erau rău agonisite.*

a.- nu era greu = p.n. + erau bine = p.n. + erau rău = p.n. Adverbele *greu, bine, rău* au funcția de nume predicative.

b.- nu era de lămurit = p.n. + erau(agonisite) = p.v. în construcție pasivă + erau agonisite = p.v. cu verbul în construcție pasivă. Adverbele au funcțiile de c.m.

c.- nu era greu = p.n. + erau (agonisite) – de două ori = p.v., construcție pasivă. Funcțiile adverbelor: nume predicativ, c.m.(de două ori).

19.- Felul propozițiilor și subiectul fiecărei propoziții din fraza de mai sus:

a.- PP + CD + CD; de lămurit = subiect exprimat prin verb la supin + care = subiect exprimat prin pronume relativ(de două ori);

b.- PP + SB + SB; subiect nedeterminat + care = subiecte, pronume relative în nominativ în ambele propoziții subiective;

c.- PP + CD + SB; subiect nedeterminat + care = sb. expr. prin pron. relativ, N.

20.- În fraza: *Ar fi vrut să cumpere, dar n-avea de unde și cu ce cumpăra.*, sunt:

a.- 5 propoziții: PP, CD, PP, CD, CD; b.- 3 propoziții: PP, CD, PP;

c.- 5 propoziții: PP, CD, PP, CL, CD.

21.- În enunțul: „*Eu ți-oi răspunde Domniei tale, Alexandre.*” există:

a.- un c.i. anticipat și două complemente indirecte;

b.- un c.indirect anticipat + un c.indirect exprimat prin locuțiune pronominală de politețe + substantiv propriu în vocativ, fără funcție sintactică.;

c.- trei c.i. multiple.

22.- Felul propozițiilor și funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din fraza: „*Dacă Achim are să stea toată vara la București înseamnă că el va tunde oile și cine știe ce are să facă cu lâna.”*

a.- CT + PP + PR + PP + CD; cine = subiect, pron. rel. + știe = p.v. + ce = c.d.;

b.- SB + PP + PR + PR; cine știe ce = c.d. exprimat prin loc. pron. nehotărâtă;

c.- SB + PP + PR + PP + CD + CD; cine = subiect, pronume relativ + știe = p.v. + ce = subiect, pronume relativ.

23.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din enunțul: *Ce oameni ciudați, musafirii și cu toate acestea, foarte binevoitori.*

a.- oameni = n.p. + musafirii = subiect + cu toate acestea = c.cv. + foarte binevoitori = n.p.;

b.- oameni = subiect + musafirii = n.p. + cu toate acestea = c.cv. + foarte binevoitori = n.p.;

c.- oameni = n.p. + musafirii = subiect + cu toate acestea = c.m. + foarte

binevoitori = c.m.

- 24.- Cuvintele: până, până ce, până când, până la, până să sunt în ordine:
 a.- prepoziție, prepoziție + pronume relativ, prepoziție + adverb de timp, prepoziție compusă, locuțiune conjuncțională;
 b.- prepoziție sau conjuncție, locuțiune conjuncțională, prepoziție + adverb de timp, prepoziție compusă, locuțiune conjuncțională;
 c.- conjuncție sau prepoziție, locuțiune adverbială, locuțiune adverbială, prepoziție compusă, locuțiune adverbială.
- 25.- În enunțul: *Se va găsi el leac și pentru acești derbedei.*, cuvintele subliniate sunt: a.- c.d. reluat + c.d.; b.- subiect reluat + subiect; c.- subiect + apozitie.
- 26.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din enunțul: *Tot neamul trecut Dunărea cu barca.* a.- subiect, pronume nehotărât + c.d., substantiv propriu;
 b.- subiect, adjectiv substantivizat + c.d., substantiv propriu;
 c.- atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât + c.d., substantiv propriu.
- 27.- Sunt formate corect de la cuvântul președinte:
 a.- preșidențialitate, prezidențialitate; b.- președenție, președențial;
 c.- președinție, președințial.
- 28.- Felul propozițiilor și predicatul din fraza: *Din dosarul respectiv s-a selectat ceva și poate că ce s-a selectat nu este cel mai semnificativ lucru.*
 a.- PP + PP + CD; s-a selectat = p.v. + s-a selectat = p.v. + nu este cel mai semnificativ = p.n.;
 b.- PP + PP + SB + SB; s-a selectat = p.v. + poate = p.v. + s-a selectat = p.v. + nu este lucru = p.n.;
 c.- PP + PP + SB + CD; s-a selectat = p.v. + poate = p.v. + s-a selectat = p.v. + nu este semnificativ = p.n.
- 29.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate: *Revista publică o hartă a încăperilor din care se presupune că s-a tras glonțul.*
 a.- PP + AT + CD; din care = atribut pronominal, pronume relativ, acuzativ + glonțul = c.d., substantiv;
 b.- PP + AT + SB; din care = c.loc al verbului *s-a tras* + glonțul = subiect;
 c.- PP + CL + CD; din care = c.loc al verbului *se presupune* + glonțul c.d.
- 30.- Felul propozițiilor din enunțul: *Ei cred că banii ajută. Uneori se înșală, pentru că cei care iau bani nu fac totdeauna ce promet, dar de obicei obțin ceea ce doresc.*
 a.- PP + CD + PP + CZ + SB + CD + PP + CD;
 b.- PP + CD + PP + CZ + AT + CD + CZ + CD;
 c.- PP + CD + PP + CZ + CD + CD + PP + CD.

Răspunsuri și explicații

- 1.- **c.-** Delimitarea și felul prop.: „În zori, de-abia trezită, tu suferi, soră dragă, înfricoșată încă ^{1/(PP)} de ce văzuși în vis.”^{2/(CP)} Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 2.- **b.-** Ca să aflăm funcțiile sintactice ale unor cuvinte, mai întâi despărțim în propoziții: Blocul ^{1/(PP)} în fața căruia te-ai așezat ^{2/(AT)} a fost construit demult.^{1/} Pentru a afla funcția sintactică a pronomelor relativ-interogative, trebuie să punem întrebarea la un cuvânt din dreapta lui (unde te-ai așezat? = în fața căruia). Celelalte cuvinte sunt analizate corect în varianta indicată.
- 3.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Ce era mai greu de explicat ^{1/(SB)} era ^{2/(PP)} că din ziua ^{3/(PR)} când avusesem discuția menită a hotărî ^{4/(AT)} să ne despărțim, ^{5/ (CD)} ea nu mai era deloc capabilă ^{3/} să se mențină în afacere.^{6/(CP)} Predicatele sunt analizate corect în varianta indicată.
- 4.- **a.-** Delimitarea propozițiilor: Cu toate că avea chef de bucluc,^{1/(CV)} ce se citea pe fața lui, ^{2/(AT)} nu mă putui opri ^{3/(PP)} să mă simt atras de acest om plin de viață.^{4/(CP)} Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă. Atenție la regula verbului a putea.
- 5.- **b.-** Delimitarea propozițiilor: Prea mare-i furtul ^{1/(PP)} ca să tip, ^{2/(CNS)} deși mă doare. ^{3/(CV)}
- 6.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Ea îi răspunse ^{1/(PP)} că nu e prima oară ^{2/(CD)} când el îi propunea astfel de lucruri.^{3/(SB)} În propoziția a doua, predicatul nu e este predicat verbal impersonal (cu sensul de se întâmplă) și cere o prop. SB.
- 7.- **c.-** Reamintim regula verbului a putea cu toate variantele ei:
- dacă după verbul a putea (care are subiect) este un alt verb, acesta îndeplinește funcția de **complement direct** exprimat prin verb la infinitiv fără prepoziția a: El poate merge singur. (poate = p.v. + a merge = c.d.);
  - dacă după verbul a se putea (care are subiect) este un alt verb, acesta are funcția de **complement direct** exprimat prin verb la infinitiv în **construcție reflexivă**, iar verbul-predicat rămâne în **construcție activă**: El se poate duce în excursie = El poate a se duce în excursie. (poate = p.v. + a se duce = c.d. expr. prin vb. la infin. în construcție reflexivă);
  - dacă după verbele se poate, se putea, s-ar putea, s-ar fi putut - impersonale (deci fără subiect) este un alt verb, acesta are funcția sintactică de **subiect** exprimat prin verb la infinitiv, **construcție reflexivă**, iar verbul- predicat rămâne tot în **construcție reflexivă**: Se poate merge bine pe zăpadă = Se poate a se merge bine pe zăpadă. (se poate = p.v., verb predicativ impersonal, **construcție reflexivă** + a se merge = subiect exprimat prin verb la infinitiv, **construcție reflexivă**).
  - dacă după verbul a putea este un verb copulativ, acesta **cere nume predicativ** și împreună au funcția de **complement direct** format din verb **copulativ la infinitiv** + **nume predicativ**: El poate deveni student = El

poate a deveni student (poate = p.v. + a deveni student = c.d. format din verb cop. la infinitiv + nume predicativ).

- dacă după verbul a putea este verbul a fi la infinitiv urmat de un participiu, acestea au funcția de complement direct exprimat prin verb la infinitiv construcție pasivă: El putea fi anunțat mai repede prin telefon = El putea a fi anunțat ... (putea = p.v. + a fi anunțat = complement direct exprimat prin verb la infinitiv, construcție pasivă – răspunde la întrebarea de către cine?).

- 8.- c.- 1.- însuți = adjectiv pronominal de întărire cu funcția de atribut adjectival
2.- pe dinaintea sa = adjectiv pronominal posesiv în Ac.(excepție de la genitiv), precedat de prepoziția pentru Ac. și are funcția sintactică de circ.de loc. 3.- acestea = adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere, cu funcția de atribut adjectival. 4.- nu este niciun adjectiv pronominal. Pronumele care are funcția de subiect în propoziția AT. 5.- din cauza noastră = adjectiv pronominal posesiv în Ac., excepție de la genitiv, precedat de gruparea cvasilocuțională din cauza și are funcția de c.cauză. 6.- nu este niciun adjectiv pronominal. Pronumele demonstrativ aceia are funcția de subiect în propoziția PP (oamenii = nume predicativ).
- 9.- b.- Delimitarea și felul propozițiilor: Și ^{1/}(PP) cea ce mă impresiona cu deosebire ^{2/}(PR) nu erau analogiile de situație, ^{1/} ci (era) insistența lor. ^{3/}(PP) Topica normală a frazei este: Analogiile de situație nu erau (predicat nominal incomplet) ^{1/}(PP) cea ce mă impresiona cu deosebire. ^{2/}(PR). Propoziția nr.3 subînțelege verbul era, este coord. adversativ cu P 1 și sunt regente predicativei.
- 10.- b.- a deroga = a se abate de la o lege, de la un regulament.
- 11.- c.- Fondul principal cuprinde cuvinte simple, vorbite și înțelese de toți românii.
- 12.- b.- Acordul numelui predicativ este corect în varianta indicată.
- 13.- b.- Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă. Verbul pare = se pare.
- 14.- b.- Omnivor = animal care mănâncă orice.
- 15.- c.- Delimitarea și felul propozițiilor: Timpul îi era ^{1/}(PP) parcă-i venea ^{2/}(PR) să zboare ca pasărea la cuibul ei. ^{3/}(SB).
- 16.- a.- Delimitarea și felul propozițiilor: Vru ^{1/}(PP) să spună ceva, ^{2/}(CD) pesemne ^{3/}(AP) să destăinuie acea idee ^{4/}(SB) care îi copleșise sufletul, ^{5/}(AT) dar fu anunțat ^{6/}(PP) să plece urgent. ^{7/}(CP) Verbul în construcție pasivă, fu anunțat este intransitiv și cere o propoziție completivă prepozițională.
- 17.- b.- Delimitarea și felul propozițiilor: Pentru dumneata voi nesocoti porunca, ^{1/}(PP) deși mi-ar fi drag ^{2/}(CV) să stai cu mine aici cât mai mult. ^{3/}(SB)
- 18.- b.- Delimitarea și felul propozițiilor: Dar nu era greu de lămurit ^{1/}(PP) care erau bine (agonisite) ^{2/}(SB) și care erau rău agonosite. ^{3/}(SB) Predicatele sunt cele subliniate mai sus. Adverbele au funcțiile sintactice: greu, bine, rău = c.mod.

- 19.- **b.**- Vezi grila de mai sus pentru felul propozițiilor. Subiectele sunt: nedeterminat *care* = subiect, pronume relativ în ambele subordonate.
- 20.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Ar fi vrut*^{1/(PP)} *să cumpere*,^{2/(CD)} *dar n-avea de unde și cu ce cumpăra*.^{3/(PP)} Verbul *cumpăra* este la infinitiv și nu poate fi predicat. Cuvintele: ***de unde (cumpăra)*** + ***cu ce cumpăra*** sunt complemente directe exprimate prin construcții infinitivale relative formate din adverbul ***de unde*** sau pronumele relativ ***cu ce*** + verbul la infinitiv ***a cumpăra***.
- 21.- **b.**- În enunț există: ***ți-*** = c.i. anticipat exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + ***Domniei tale*** = c.i. exprimat prin locuțiune pronominală de politețe + ***Alexandre*** = substantiv în V., fără funcție sintactică.
- 22.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: „*Dacă Achim are să stea toată vara la București*^{1/(SB)} *înseamnă*^{2/(PP)} *că el va tunde oile*^{3/(PR)} *și cine știe ce are să facă cu lâna.*”^{4/(PR)}; ***cine știe ce*** = c.d. exprimat prin loc. pronom. nehotărâtă.
- 23.- **a.**- În această frază se subînțelege de două ori verbul copulativ ***sunt***; ***(sunt)oameni*** = predicat nominal format din verbul copulativ subînțeles și numele predicativ exprimat prin substantiv + ***musafirii*** = subiect, substantiv articulat cu articolul hotărât + ***cu toate acestea*** = c.cv. exprimat prin locuțiune adverbială + ***(sunt)foarte binevoitori*** = predicat nominal format din verbul copulativ subînțeles și numele predicativ exprimat prin adjectiv la superlativ absolut.
- 24.- **b.**- Valorile morfologice ale cuvintelor date sunt: ***până*** = poate fi prepoziție (*până la școală*) sau conjuncție (când introduce o propoziție subordonată) + ***până ce*** = locuțiune conjuncțională + ***până când*** = prepoziție și adverb de timp + ***până la*** = prepoziție compusă + ***până să*** = locuțiune conjuncțională.
- 25.- **b.**- Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 26.- **c.**- Idem.
- 27.- **c.**- Se spune corect ***președinție***, nu *președenție*, cum se spune la televiziune.
- 28.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Din dosarul respectiv s-a selectat ceva*^{1/(PP)} *și poate*^{2/(PP)} *că*^{3/(SB)} *ce s-a selectat*^{4/(SB)} *nu este cel mai semnificativ lucru.*^{3/} Predicatele sunt analizate în varianta corectă.
- 29.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Revista publică o hartă a încăperilor*^{1/(PP)} *din care se presupune*^{2/(AT)} *că s-a tras glonțul.*^{3/(SB)} Pronumele relativ ***din care*** are funcția de c. d., dar al verbului ***s-a tras*** din propoziția SB.
- 30.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Ei cred*^{1/(PP)} *că banii ajută.*^{2/(CD)} *Uneori se înșală*,^{3/(PP)} *pentru că cei*^{4/(CZ)} *care iau bani*^{5/(AT)} *nu fac totdeauna*^{4/} *ce promit*,^{6/(CD)} *dar (pentru că) de obicei obțin*^{7/(CZ)} *ceea ce doresc.*^{8/(CD)}